

Fællesdanske og sanglege fra Århus Friskoles musik- og bevægelseskultur

Kristian Lassen, docent

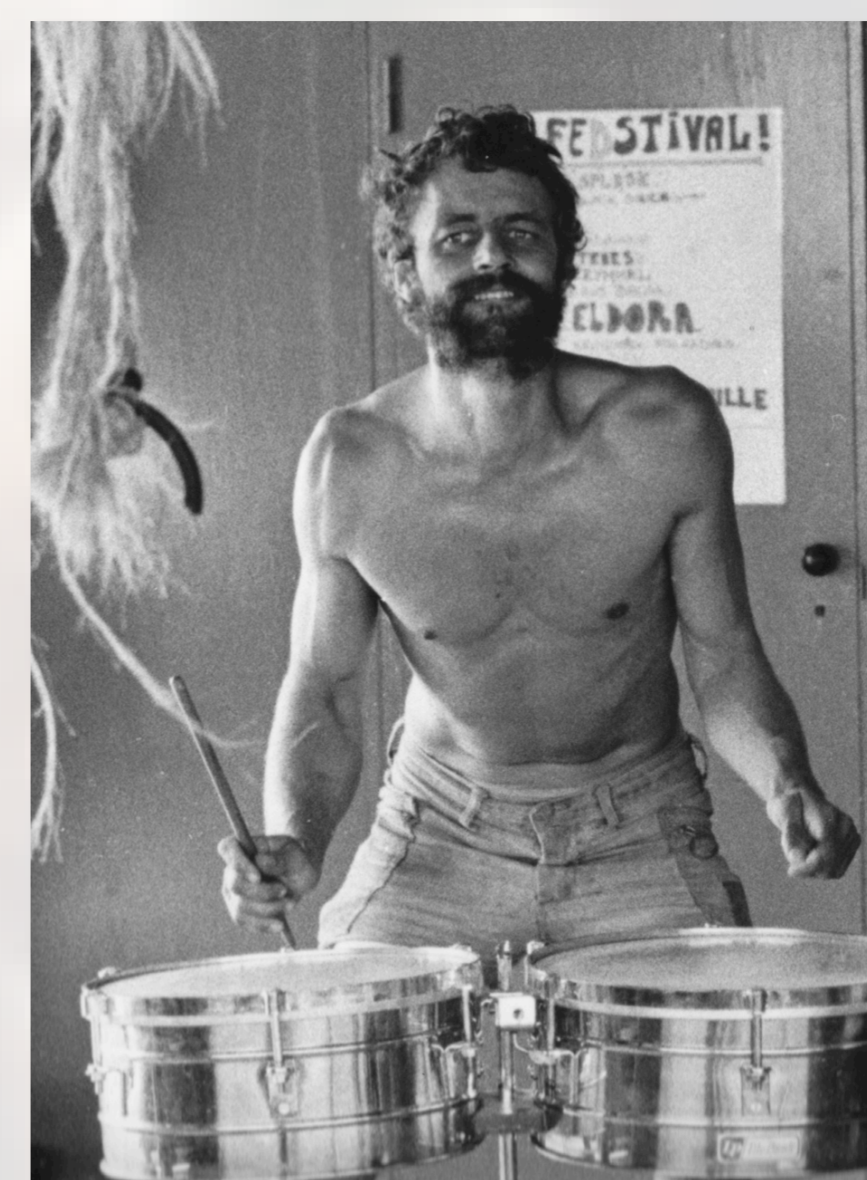
Århus friskoles musikkultur

Musikkulturen omkring Århus Friskole har over en periode fra 1970'erne til i dag slået sig fast som et særligt musik- og bevægelsepædagogisk kraftfelt i Århusområdet og i øvrigt ydet et betydeligt bidrag til dansk musikliv. En væsentlig del af indholdet i denne musikkultur er de originale sange og sanglege, som både lærere og elever har udviklet i tidens løb. Sanglegene er overleveret mundtligt gennem flere generationer men kun i begrænset omfang dokumenteret skriftligt. Det er derfor vigtigt at sikre denne kulturarv og gøre den tilgængelig for musikundervisningen i Danmark.

Fællesdansen "Dosala" danses i skolegården på Århus Friskole.

Ivalo Falk fortæller om Dosala's oprindelse: "Da jeg var 16-17 år var jeg au pair hos min gudfar i Belgisk Congo, hvor han udbredte KFUM/K. Jeg passede børnene, som lærte mig "Dosala". De tog dåser på hovederne og dansede; pludselig dansede alle ned at ligge og op igen uden, at en eneste tabte sin dåse. På friskolen startede vi med wc-ruller, så ølflasker. Legen udviklede sig til, at en af gangen forsøgte at balancere med flasken på panden, og så gik det ud på at komme helt ned på ryggen og op igen uden at tabe flasken - bakket op af kredsen af syngende og klappende deltagere."

Leif Falk, ca. 1975

Ivalo Falk danser til sambaptog, ca. 1985.

Noder, forklaringer & historie

Målet med dette projekt er at nedskrive disse sange og sanglege, specielt de populære såkaldte fællesdanske. Desuden er det hensigten at kortlægge og beskrive pædagogikken, historikken og tankerne bag friskolens musikkultur. Interviews med Leif og Ivalo Falk, der begge arbejdede med musik og bevægelse på Århus Friskole i mange år, danner dokumentarisk ramme om projektet.

Dosala Trad. Belgisk Congo/ Leif & Ivalo Falk

Dosa - la ki-ko ken-de nan-se la Dosa - E-
c - e ma-ma dan - sé ma-ma E - e dok-ko dan - sé E dan - sé
wam - ba - i - o - le - le do ma - de - ke wam ba - a wam - ba
wam - ba Ei - á wam - ba Ei - á

DOSALA - BAND

Klaver
Guitar
Bas
Tr. sæt
Claves/klokke
Tumba
Congas
Quinto

Dansebeskrivelse "Dosala"

Tekst	Bevægelse	Takter	Bevægelse
Dosala kiko kende nansela Dosala kiko kende nansela	gå pulstrin i en rundkreds omkring en flaske	8	Link til video
E-ee mama dansé Mama e-ee doko dansé	gå 4 trin ind i mod flasken og klap 2 gange gå 4 trin ind i mod flasken og klap 2 gange	8	Link til video
Wamba, iolele wamba a wamba Wamba domadeke wamba a wamba	Gå i rundkredsen med hænderne i vejret	12	Link til video
Wamba (klap klap) e-a	Stå i ringen, syng og klap - eller gå ind i midten af cirklen. Stil en flaske på panden - slip med hænderne og med flasken balancerende på hovedet, lægger du dig langsomt helt ned på ryggen og rejser dig helt op igen. Hvis du taber flasken starter sangen forfra. Hvis du klarer det er sangen slut!	Ad. lib	Link til video

Eksempel på sangleg/fællesdans fra materialet, her Dosala. T.v. leadsheet med forslag til klaverakkompagnement; i midten: forslag til figurer i rytmegruppe og percussion; t.h. dansebeskrivelse.

Kompendium & video

Sanglegene med noder og forklaringer indgår i et kompendium sammen med information om deres oprindelse og pædagogiske og musikalske kvaliteter. Videoer af sanglegene vil desuden være tilgængelige på projektets hjemmeside. Materialet vil være et væsentligt bidrag til musik og bevægelsesundervisningen med fokus på sammenhængskraften mellem sang, dans og musik og vil have relevans for alle der arbejder med musikalske aktiviteter for børn: Pædagog- og læreruddannelser, musikkonservatorier, musikskoler, skoler, børnehaver m.v.

Friskolen har altid haft tradition for en stor trompetsektion.

Kristian Lassen, docent
Det Jyske Musikkonservatorium

Annli Falk, lektor
VIA University College

Kristian Lassen og Annli Falk har begge gået på Århus Friskole fra 0. - 9. klasse og er begge efterfølgende uddannede på Center For Rytmsk Musik & Bevægelse (CRMB) i perioden 1988 - 1992. Projektet er et samarbejde imellem Peter Sabroe Seminariet (VIA) og Det Jyske Musikkonservatorium